

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

محمدنعمان دوست

۲۰۲۱/۱۲/۰۴

اغزي مه کره!

د رحمان بابا (سوزان شعرونه) مي لوستل. د هغه ديوان مي سترگو ته نيولی و. له هر بيت او هر غزل نه يي د انسان دوستي رنگونه را توييدل. ديوان يي ټول د انسان پالنې په عطرونو خوشبويه و. له هر بيت نه مي جلا خوند اخيسته، د ده هر اړخيز او لوړ پيغامونه مي ذهن ته سپارل او د ده په (عالمگيريت) مي د تاييد مهر لگاوه.

پاڼه مي واړوله، رحمان بابا د خولي خبره وه، هغه ويلي و:

«ادمزاد په معنا واړه يو صورت دی
هر چې بل ازروي هغه ازار شي.»

کتاب مي بند کړ، شاوخوا مي وکتل، حيران شوم، ما ويل که بابا سهوه شوی. ډول ډول پوښتنې راته پيدا شوي: ادمزاد څنگه يو صورت دی؟ ښه که يو صورت وي، نو بيا ولي ځانونه وژني؟ ځکه د بل وژل د خپل صورت وژل دي. بيا مي خپله چار چاپيره سيمه له نظره تيره کړه:

هلته يو انسان بل ته د ټوپک شپيلى نيولی وه، لږ وړاندې يوه د بل پر مری چاره راښکله، اخوا له هوا نه انسان په نورو انسانانو سکروتي را اورولی او له هرې سکروتي سره، بدنونه لولپه کيدل.

غلی شوم، ما ويل کيدای شي د رحمان بابا د دور انسانان به يو صورت ول، هغه وخت به خلکو په نورو خولي نه لگولي او هغه وخت به...

بیرته مي کتاب پرانيست. د بابا هغه بيت مي ولوست چې ځانته يي خطاب کړی و. دې بيت نور هم حيران کړم. بابا ويلي و:

«واړه د خپل ځان په نظر گوره که دانا يي
ای عبدالرحمانه جهان ټول عبدالرحمان دی»

بيا مي کتاب بند کړ، سترگي مي وغړولي:

دلته خو هيچا هم نورو ته د ځان په سترگه نه کتل. دلته خو هر چاته خپل همنوعه د سر قاتل ښکارېده او دلته خو هر انسان بل پسې چاره راخيستي وه. دلته خو ټولي هڅې د دې لپاره وې چې (عبدالرحمان) ختم کړي، د خدای ج دغه حسين مخلوق له منځه يوسي او...

خو د بابا شرط مي وسوسه ختمه کړه، هغه د دې لپاره يو شرط هم ايښی و او هغه شرط دادی: (که دانا يي) خپل همنوعه راته ټول نادان ښکاره شو. د يو بل وژنو اصلي لامل راته ناداني ښکاره شوه، خو دا داسې خطرناکه ناداني ده چې بیرته (دانا) کول يي سخت دي او حتی ناشوني ښکاري. اوس په نړيواله کچه د انسان وژني ماشينونه چالان دي، ورځ په ورځ هيوادونه په اټومي طاقتونو بدليري او څوک چې په دومره لگښتونو او ستونزو اټوم جوړوي، نو په موزيم کي يي نه ساتي، د کاروني وخت ته يي په تمه دي او دا کاروني به د بی شمېره انسانانو په نابودی تماميري.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خبر و لولئ

ما همداسې کله دیوان کوت او کله مې شاوخوا سیمه، یو بل بیت ته ورسیدم. دې بیت حیران کړم او خان سره مې ویل: ښه ده چې رحمان بابا اوس ژوندی نه دی. ښه ده چې دغه نرم دلته شخصیت اوس نشته او ښه ده چې دغه ملنگ شاعر زموږ حالات نه ویني، کله هغه خو به لویه گناه کړې وه، هغه به دا حالات نه و زغملي او له ډېره غمه به د خودکشی د گناه مرتکب شوی و.

بابا، ویلی و:

«اغزي مکره په پښو کې به دي...»

له دې سره مې سترگې ډکې شوي او بې اختیاره رانه چیغه پورته شوه او په چیغو کې بابا ته مخاطب شوم:

های، بابا!

ته دې ته خوریدې چې د چا په پښه کې اغزي لار نشي، تا د خدای ج پر ښکلي مخلوق (حضرت انسان) د اغزي درد هم نشو زغملی، تاته دا یوه دردناکه خبره ښکاریده چې د انسان په پښه کې دې اغزی چخ شي، هغه دې وه دریدیري او د هغه له پښې دې کوم څاڅکی وینه تویه شي.

بابا!

له لحد نه سر پورته کړه! راشه! زما کندهار، زما هلمند، زما ننګرهار، زما لغمان، زما کونړ، زما غزني... او زما ټول وطن وگوره! دلته له خلکو پښې پرې کیږي. دلته میندې د خپلو اولادونو په پښو پرې کیږي راضي دي، هغوی شکرونه باسي او ځانونه په دې ډاډه کوي: خدای فضل وکړ، د زوی مې دواړه پښې پرې دي، خو شکر دی ژوندی پاتې شو.

های بابا! دلته اوس د چا پښو کې اغزي نه ځي، زموږ د خلکو پښې پلاستيکي دي، په هغو کې اغزي کار نه کوي.

بابا! تا خلک له اغزیو کرلو منع کول، خو ته خبر یې؟ اوس خلک په سرکونو او لارو کې مایونونه کړي، دا مایونونه هره ورځ د هغه مخلوق بدنونه ټوټه ټوټه کوي چې ستا پرې د یوه اغزي درد هم نه لوریده.

بابا! ستا لمسیان اوس پښې نلري، ستا واړه لمسیان لکه کبان پر سینه حرکت کوي، دوی له اغزیو نه ویریري. بابا! ته خبر یې؟ دلته میرمنې او ځوانې نجونې د خوښیو په مراسمو کې په پښو او لاسونو نکریزي نږدې. دوی پوهیږي چې لاره کې پرې ماین الوڅي او دوی دومره په وینو لري چې د نکریزو رنگ په کې نه ښکاري.

بابا! هغه انسان چې تا خپل ځان گڼلی و، هغه ستا نصیحت ته غوږ کښنود، چا (سیمه گلزار) نکړه.

بابا! دلته چې کومه سرخي ده، هغه د گلونو نه ده، د وینو ده. دلته چې سره – سره څه ښکاري، هغه گلونه نه دي، غوڅ شوي هډونه دي.

بابا! زموږ د دور انسان د وینو ډیر تری دی. د خپلې تندې د خړوب لپاره هره ورځ د خپلو همنوعانو وینه بهوي، خدای خبر، دا تنده به کله خړوب شي؟ زموږ د هیوادوالو وینې به ورته کفایت وکړي او کنه!؟